

1 Duurzame en ethische uitgangspunten

1.1 Duurzaam inkopen

Rheden heeft ook als opdrachtgever en inkoper een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. Bij Inkopen neemt Rheden daarom sociale, ecologische en economische aspecten in acht.

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen ('MVI') betekent dat Rheden de effecten op people, planet en profit meeneemt bij Inkopen. Met een goed Inkoop- en aanbestedingsbeleid kunnen maatschappelijke doelen immers gelijktijdig worden gerealiseerd (Inkopen met impact). Rheden stimuleert daarom sociale, ecologische en economische aspecten te integreren bij Inkopen en aanbestedingen van Werken, Diensten en Leveringen.

Daarnaast heeft Rheden als opdrachtgever en inkoper invloed op Ondernemers om wenselijke maatschappelijke veranderingen teweeg te brengen. Door vooruitstrevende eisen te stellen wil zij een duurzaam beleid door Ondernemers stimuleren. Rheden vergroot de impact van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen door haar opdrachtgeverschap en de inkooporganisatie intern goed op elkaar af te stemmen.

De gemeente Rheden hanteert als uitgangspunt voor de duurzame en circulaire opties van de gevraagde inkoop dat voor deze de genoemde redelijke verhouding van kosten en opbrengsten op een langere termijn wordt gewogen dan te doen gebruikelijk. Investeren in duurzame en circulaire oplossingen kost in aanvang vaak meer en levert pas na langere tijd rendement op.

1.1.1 Sustainable Development Goals

Als basis voor het Maatschappelijk Verantwoord Inkopen worden de Sustainable Development Goals (SDG's) van de VN genomen.

De SDG's zijn zeventien doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Rheden heeft er een 18e aan toegevoegd: Deel en geef door. De SDG's zijn vastgesteld door de Verenigde Naties (VN) op basis van een zeer grootschalig onderzoek.

Achter de wereldwijd gehanteerde 17 doelen zitten 169 concrete targets. Op basis van de global goals worden er onderwerpen uitgewerkt. Maatschappelijk inkopen, circulair inkopen, duurzaamheid en integriteit. Rheden heeft een checklist beschikbaar voor de toepassing bij Inkoop.

1.1.2 Klimaat -en energieneutraal

De SDG's bieden ook een kader voor het klimaat- en energieneutraal werken: SDG 7 en SDG 13. De lange termijn ambitie van Rheden is een klimaat neutrale en energie neutrale organisatie. Hierbij worden de volgende definities gehanteerd:

Klimaatneutraal:

- Voor eigen organisatie: CO₂-uitstoot door enkel gebruik van duurzame energie (ingekocht of zelf opgewekt);
- Voor de keten: CO₂-uitstoot in de gehele levenscyclus (van winning tot einde levensduur) (Compensatie van CO₂ telt niet mee in de doelstelling klimaatneutraal).

Energieneutraal:

- Volledig voorzien in eigen energiebehoefte door eigen opwek van duurzame energie.

Om deze lange termijn ambitie te behalen zijn er tussendoelstellingen geformuleerd. Bij het bereiken van deze doelstelling worden er zowel eisen gesteld aan de eigen bedrijfsvoering als in steeds grotere mate ook vanuit de keten een bijdrage gevraagd worden. De uitgewerkte doelstellingen zijn in te zien via: https://www.rheden.nl/Inwoners/Duurzaamheid_klimaat/Klimaataanpak

1.1.3 Circulaire ketens (o.a. SDG 12)

Uitgangspunt bij elke aanbesteding moet zijn of circulariteit onderdeel is van de procedure. De definitie die hierbij gehanteerd wordt is de volgende:

Circulair:

- Het verbinden van economische, sociale en ecologische waarden". Het gaat daarbij om slim ontwerp, bewust gebruik en meer en beter hergebruik.

Speerpunten die reeds benoemd zijn:

- o Het circulair verduurzamen van eigen vastgoed;
- o Bedrijven stimuleren én faciliteren de overstap naar circulariteit te zetten.

Mogelijke maatregelen:

- Rheden stimuleert het kijken naar de levensduurkosten in plaats van enkel de aanschafprijs;
- Van aanbieders wordt gevraagd om van een product de keten in kaart te hebben en bijvoorbeeld een materialenpaspoort aan te leveren.

Door een product- en/of marktanalyse kan daarnaast worden geïnventariseerd welke duurzame en innovatieve oplossingen door de markt kunnen worden geboden.

1.1.4 Social Return (SDG 8 en 10)

Iedereen doet naar vermogen mee. De organisaties willen meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk krijgen en aan het werk houden. Contractpartners van de organisaties zal gevraagd een bijdrage te leveren aan deze doelstelling in de vorm van Social Return of Investment.

Social Return of SROI (Social Return On Investment) bij overheidsopdrachten is primair bedoeld om personen met een afstand tot de arbeidsmarkt meer kansen te geven op werk of ontwikkelingsmogelijkheden.

De doelstellingen van Social Return zijn:

- Het creëren van ontwikkelkansen en werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zodat ook zij kunnen participeren en uitkeringslasten worden verminderd.
- Het bevorderen en stimuleren van inclusief ondernemerschap, waarin medewerkers met verschillende achtergronden, beperkingen en kwaliteiten, werken.
- Het bevorderen van en invulling geven aan een duurzame win-win samenwerking tussen overheden en werkgevers op gebied van arbeids-, maatschappelijke en scholingsvraagstukken.

Social Return zal door middel van het bouwblokkenmodel toegepast worden bij inkoop- en aanbestedingstrajecten. Dit model is een keuzemenu dat opdrachtnemers kunnen hanteren voor de invulling van SROI en geeft, om aan de verantwoordingsverplichting te voldoen, minder administratieve lasten. Het bouwblokkenmodel biedt daarnaast de mogelijkheid voor publieke overheden om de Social Return inzet gedifferentieerd naar doelgroepen en mate van afstand tot de arbeidsmarkt en mate van besparing op uitkeringslasten verschillend te waarderen.

Meer informatie over SROI en het bouwblokkenmodel: [link nieuwe regionale SROI-beleid](#).

1.2 Integriteit (zie ook: SDG 10 en 16)

a Rheden stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

Rheden heeft hoogin het vaandel dat haar bestuurders en ambtenaren integer handelen. De bestuurders en ambtenaren houden zich aan de vastgestelde gedragscodes. Zij handelen zakelijk en objectief, waardoor bijvoorbeeld belangenverstrengeling wordt voorkomen.

b Rheden contracteert enkel met integere Ondernemers.

Rheden wil enkel zakendoen met integere Ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Een toetsing van de integriteit van Ondernemers is bij Inkopen (en aanbestedingen) in beginsel mogelijk, bijvoorbeeld door de toepassing van uitsluitingsgronden of het hanteren van de 'Gedragsverklaring Aanbesteden'. Rheden kan bij twijfel over de integriteit ook het Bureau Bibob om advies vragen conform de vigerende Beleidsregel Wet Bibob Rheden.